

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ การศึกษาและวิเคราะห์สภาพการจัดสอนซ่อมเสริมทักษะภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของข้อมูลที่ได้รับจากศึกษานิเทศก์วิชาภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน และครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนทั้ง 12 เขตการศึกษา และนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแผนงานการสอนซ่อมเสริมทักษะภาษาไทย

การศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 หนังสือแบบเรียน คู่มือครู และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสอนซ่อมเสริมทักษะภาษาไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างแบบสอบถามสำหรับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูภาษาไทย

เครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด เกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดสอนซ่อมเสริมทักษะภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับ ศึกษานิเทศก์วิชาภาษาไทยประจำเขตการศึกษาทุกเขต ผู้บริหารโรงเรียน และครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบบสอบถาม จะแตกต่างกันเฉพาะตอนที่ 1 ซึ่งถามเกี่ยวกับสถานภาพ ส่วนตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้คำถามอย่างเดียวกัน

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Cheat List) และเติมคำเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดสอนซ่อมเสริมทักษะภาษาไทย ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 5 ข้อ ดังนี้

- ก. หลักการสอนซ่อมเสริม
- ข. จุดมุ่งหมายของการสอนซ่อมเสริม
- ค. วิธีการและกิจกรรมในการจัดสอนซ่อมเสริม
- ง. การกำหนดระยะเวลาและครูสอนซ่อมเสริม
- จ. การวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยเสรี

2. แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อให้ความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. การทดลองใช้แบบสอบถาม (Try-out) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 3 ชุดนี้ไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้บริหาร 7 คน คณาจารย์ 2 คน และครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 11 คน จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ คือ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{S_i^2}{S_x^2} \right)$$

ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม .89 จึงนำแบบสอบถามไปใช้โดยไม่ได้ปรับปรุงแก้ไข

4. การสุ่มตัวอย่างประชากร

1. ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 12 เขตการศึกษา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษาละ 3 โรงเรียน รวมทั้งหมด 36 โรงเรียน

2. สำหรับตัวอย่างประชากร แบ่งออกเป็น 3 พวกได้แก่

ตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหาร ได้แก่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด ภาษาไทยและรองหัวหน้าหมวดภาษาไทย โรงเรียนละประมาณ 5 คน รวมเป็นจำนวน 200 คน

ตัวอย่างประชากรที่เป็นศึกษานิเทศก์วิชาภาษาไทยประจำ เขตการศึกษา ทั้ง 12 เขตการศึกษา เขตละประมาณ 2 คน รวมเป็นจำนวน 30 คน

ตัวอย่างประชากรที่เป็นครูภาษาไทยโรงเรียนละประมาณ 8 คน รวมเป็นจำนวน 300 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโรงเรียนต่าง ๆ และส่งแบบสอบถามไปตามโรงเรียนดังกล่าวตามที่กำหนดไว้ โดยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์และไปส่งด้วยตนเอง เริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2527 และได้รับแบบสอบถามคืนมาเสร็จสิ้น วันที่ 15 เมษายน 2527 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้บริหาร 200 ชุด ได้กลับคืนมา 160 ชุด แบบสอบถามที่ส่งให้ครู 300 ชุด ได้กลับคืนมา 267 ชุด แบบสอบถามส่งให้ศึกษานิเทศก์ 30 ชุด ได้กลับคืนมา 20 ชุด ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ของผู้บริหารมาใช้ 108 ชุด แบบสอบถามของครูภาษาไทย 200 ชุด รวมกับแบบสอบถามของศึกษานิเทศก์ 20 ชุด เป็นแบบสอบถามทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 328 ชุด คิดเป็นร้อยละ 61.89

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่ของค่าตอบแต่ละรายการ ของค่าตอบแบบกำหนดค่าตอบให้เลือก แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ
2. คำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของค่าตอบแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็น 4 ระดับดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	เท่ากับคะแนน	4
เห็นด้วยมาก	เท่ากับคะแนน	3

เห็นควยน้อย	เท่ากับคะแนน	2
เห็นควยน้อยที่สุด	เท่ากับคะแนน	1

ค่าคอมที่ได้รับจากแบบสอบถามนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ คือเกณฑ์ดังนี้

3.56-4.00	ความหมาย	มากที่สุด
2.56-3.55	ความหมาย	มาก
1.56-2.55	ความหมาย	น้อย
1.00-1.55	ความหมาย	น้อยที่สุด

หาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้มนำสู่ส่วนกลาง (ประกอบ กรรณสูต 2525 : 81) โดยใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

3. นำผลการวิเคราะห์มาสรุปผลในรูปตารางประกอบการบรรยาย
4. นำข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนที่ 3 มารวบรวมแล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสร้างแผนงาน

1. นำข้อมูลที่ได้จาก การวิจัยเชิงผู้บริหาร คึกษานิเทศก์และครูภาษาไทย เห็นด้วยในระดับมากมาเป็นเกณฑ์ และศึกษากันคว้าเพิ่มเติมจากเอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการสร้างแผนงาน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้ คือ

- 1.1 คู่มือการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2524(103-104)
- 1.2 คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่มที่ 1 ฉบับทดลอง(76-77)
- 1.3 คู่มือการสอนทักษะพัฒนา เล่ม 1 (2 - 5)
- 1.4 รุະปะเนี้ย นาคทรพรพ วิธีซ่อมเสริมทักษะวิชาภาษาไทย (1-3)
- 1.5 ศรียา-ประภัสร นิยมธรรม การสอนเพื่อบรรดิกการ (24-26)
- 1.6 ศิริกาญจน์ โกสม การสอนซ่อมเสริมไม่ใช้การสอนพิเศษ (11-12)
- 1.7 สุภากร ราชากรกิจ การอ่านและเขียนแบบซ่อมเสริม (10)
- 1.8 อัญชลี แจ่มเจริญและสุกัญญา ชารีวรรณ หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ (123-125)
- 1.9 ชุติ ชัชวาลกิจ โครงการเสนอเพื่อจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (74-88)

2. สร้างแผนงานประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ค่าจำกัดความ
- 2.2 ความมุ่งหมาย
- 2.3 หลักการจัดสอนซ่อมเสริมทักษะภาษาไทย
- 2.4 เกณฑ์ในการพิจารณาขอบกพร่องของนักเรียน
- 2.5 การเตรียมการและวิธีสอนซ่อมเสริมทักษะภาษาไทย
- 2.6 กิจกรรมในการสอนซ่อมเสริม
- 2.7 วิธีการจัดสอนซ่อมเสริม
- 2.8 การประเมินผลการสอนซ่อมเสริม

3. นำแผนงานที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม แล้วนำแผนงานมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น